

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๓๘

แบ่งกินแบ่งทาน

ชุ่มเย็นด้วยการสงเคราะห์ ด้วยการเฉลี่ยเผื่อแผ่กัน ด้วยการเสียสละ นี้เรียกว่า
ชุ่มเย็นภายนอก สมบัติเงินทองข้าวของมีมานั้น มีมาไว้เพื่อความจำเป็นสำหรับใช้สอย
เพื่อเป็นประโยชน์ เก็บไว้ไม่เกิดประโยชน์ เก็บไว้มากเท่าไรก็เสียมากเท่านั้น นี้ตาม
หลักธรรมของพระพุทธเจ้า พิจารณาดูไม่มีใครผิด เช่น เราเอาเงินไปฝากไว้ในธนาคาร
เป็นสักรี่หมื่นล้านก็ตาม เจ้าของตายไปแล้วก็ทิ้งอยู่นั้นละก็หมื่นล้านก็ทิ้งไว้อย่างนั้น
คนนั้นมาก็มาเป็นเปรตเป็นผีแทนกัน ฝากกองทรัพย์สมบัติอยู่นั้น ตายไปอีกก็ไปเป็น
เปรตเป็นผีเฝ้าต่อกันไปเรื่อย ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไรในเงินจำนวนหมื่นแสนล้านนั้น
เก็บไว้เพื่อให้เจ้าของเป็นเปรตเป็นผีนอนเฝ้ากองสมบัติเหล่านั้น นี้เรียกว่ามีสิ่งของใช้
ไม่เป็น พลอยให้เป็นพิษเป็นภัยต่อตัวเอง เกิดความเสียหายมาก

ในครั้งพุทธกาลท่านแสดงไว้ว่า พวกยักษ์พวกเปรตพวกผีนี้มีจำนวนมาก
เพราะสมบัติของตัวเองมีมากต่อมาก ดังที่กล่าวมาแล้วนี้แหละเรียกว่าสมบัติฆ่าตัวเอง
สมบัติไม่เป็นประโยชน์แก่ตัวเอง แล้วสุดท้ายก็มาฆ่าตัวเอง ตายแล้วเป็นห้วงเป็นเียน
เป็นเปรตเป็นผีมาเฝ้าอยู่นั้น ถ้าบาปไม่มากนักก็เป็นเปรตเป็นผีมาเฝ้ากองสมบัติ ถ้า
บาปมากก็จมไปเลย ๆ สมบัติก็กองอยู่นั้นแหละ คนอื่นมาก็มายึดมาครองว่าเป็น
สมบัติของตัวเอง แล้วสุดท้ายก็ตายจมไปด้วยกัน ๆ สมบัติก็เป็นยาพิษฝังไว้นั้น
แหละเป็นเหยื่อล่อว่า เรามีเงินเท่านั้นมีสมบัติเท่านี้ เป็นเหยื่อล่อให้ภูมิใจ ภูมิใจใน
ความเป็นเปรตเป็นผีของตัวเอง เวลาตายแล้วก็ไปเป็นเปรตเป็นผีเฝ้ากองสมบัติเงินทอง
ข้าวของ นี้เรียกว่าแห้งแล้งมาก มหาเศรษฐีถ้าเก็บไว้เป็นอย่างนี้ก็เรียกว่าแห้งแล้งมาก

คนทุกข์คนจนมีเท่าไรเฉลี่ยเผื่อแผ่กันไปตามเกิดตามมี เหมือนมนุษย์อยู่ด้วย
กันเห็นคุณค่าแห่งการอยู่ร่วมกัน เห็นโทษแห่งการพลัดพรากจากกัน เห็นโทษแห่ง
การอยู่คนเดียวเปลี่ยวใจเปลี่ยวกาย เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันแล้วมีความเสียสละ
ให้อภัยซึ่งกันและกัน นี้เรียกว่าชุ่มเย็น เราอยู่ในโลกนี้ก็ชุ่มเย็น อยู่ไหนเราก็อาศัย
มนุษย์ด้วยกันนั้นแหละ อยู่นี้ก็มิเพื่อนฝูงเต็มศาลานี้ ออกจากนี้ไปแล้วยังแยกยังแยะ
ออกไปมิเพื่อนมีฝูงไปเรื่อย ต่างบ้านต่างเรือนก็มีเพื่อนฝูงไปเรื่อย ๆ ติดสอยห้อย
ตามกันไปเกี่ยวพันกันไปอย่างนี้ มนุษย์แยกจากกันไม่ได้ จากคนนี้จากหมู่ี้จากคณะ
นี้ก็ไปสู่คนนั้นหมุ่นั้นคณะนั้นไปเรื่อย ๆ อย่างนี้

เพราะฉะนั้นท่านจึงให้มีการเสียสละ ความเสียสละนี้เป็นน้ำใจอันลึกซึ้งมีต่อกัน จนกระทั่งวันตายก็กินไม่หมด เห็นบุญเห็นคุณซึ่งกันและกัน ยกตัวอย่างเช่น นี่แหละอยู่แถวจังหวัดหนองคายนี้ เขาจ้างคนไปฆ่ากัน นี่เราพูดถึงเรื่องบุญเรื่องคุณให้ฟัง พอรับปากรับคำกันเรียบร้อยแล้วก็ไปดูตลาดเลาไปดูตัวคนที่จะฆ่ามัน เป็นคนชนิดใดหน้าตา ยังไงไปดู พอเดินเข้าไปจากไปจากมาไปดูว่าคนนี่แหละ พอมองเห็นเท่านั้น โอ๊ย นี่พ่อของผมนั่นเลยที่เดียว เหมือนพ่อของผมนคนที่สอง นี่ละตัวบุญมหาคุณแก่ผม ผมไม่ตาย มีชีวิตชีวามาจนกระทั่งปานนี้เพราะผู้นี้แหละ พ่อคนนี้เป็นผู้ชุบเลี้ยงผม ถ้าจะให้ฆ่าคนนี่แล้วก็ต้องฆ่าพ่อผมด้วยฆ่าผมด้วย ผมฆ่าไม่ลง เดินถอยหลังกรูดไปเลย

นั่นละอำนาจแห่งคุณ ฟังเอาซิ ฆ่าไม่ลงมีหน้าซ้ำยังย้อนกลับมากระซิบบอก บอกว่าเวลานี้เขาจ้างคนมาฆ่าคุณพ่อแล้วนะ ให้คุณพ่อรักษาเนื้อรักษาตัวให้ดี แต่ไม่บอกว่าเขาจ้างผมมาฆ่า ไม่ว่า บอกว่าเขาจ้างคนมาฆ่าแล้วให้รักษาเนื้อรักษาตัวให้ดี นั่นยังกลับมีคุณสองซ้ำสามซ้ำต่อกัน นี่ละอำนาจแห่งคุณมีการเสียสละมีแก่ใจ มีให้อภัยซึ่งกันและกันมีคุณค่าอย่างนี้ ให้พี่น้องทั้งหลายจำเอาไว้

สมบัติเงินทองข้าวของมีมากมีน้อยเฉลี่ยเผื่อแผ่ ตามคำภาษาโบราณเราท่านว่า แบ่งกินแบ่งทาน คำว่าทานไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์ ทานให้พระให้เจ้าก็ได้ ทานให้ผู้ให้คนให้สัตว์เดรัจฉาน อะไรที่มีความจำเป็นเราเสียสละเฉลี่ยเผื่อแผ่ไปตามเกิดตามมีนั่นเรียกว่าทาน นี่ก็เป็นสมบัติอันดีงามความชุ่มเย็นแก่จิตใจเราประเภทหนึ่ง ที่นี้ภายในใจของเราที่เป็นผู้รักศีลรักธรรม เป็นผู้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติตัวให้ดี

วันหนึ่งให้ได้ทานไม่มากก็น้อย ระลึกถึงทานก่อน เกิดขึ้นมานี้เราเกิดขึ้นมาด้วยอำนาจแห่งการให้ทาน บุญกุศลเกิดขึ้นจากการให้ทาน การรักษาคุณงามความดีต่าง ๆ แล้วมาเกิดเป็นมนุษย์ เมื่อตื่นขึ้นมาเข้าให้ระลึกถึงทานก่อนอย่างอื่น ต่อไปก็คิดถึงหน้าที่การงานในกาลต่อไป เรื่องทานเรื่องการกุศลเรื่องคุณงามความดีนี้ให้ระลึกไว้ตั้งแต่ตื่นนอนขึ้นมาที่แรก ไหว้พระสวดมนต์เรียบร้อยก่อนจะไปทำหน้าที่การงานอะไรค่อยไป กลับมาตอนค่ำตอนเย็นหรือไปกลางวิากลางวันก็ให้ระลึกพุทโธ ธัมโม สังฆโม ไว้ภายในจิตใจอย่าปล่อยอย่างว่าง นี้ชื่อว่าผู้สร้างความดี

อยู่ที่ไหนเราก็สร้างความดีได้ เหมือนการสร้างความชั่ว อยู่ที่ไหนสร้างได้ทั้งนั้น อยู่ในบ้านในเรือน อิริยาบถยืนเดินนั่งนอนสร้างความชั่วได้ คิดทางใจนอนอยู่ก็คิดได้ คิดอิจฉาพยาบาทอาฆาตจองเวรแก่ผู้หนึ่งผู้ใดแก่ใครก็ตามเรียกว่าความชั่ว นอนอยู่ก็คิดได้ เพราะฉะนั้นเวลาเรานอนเราก็ระลึกถึงพุทโธ นั่งอยู่ระลึกถึงพุทโธ ธัมโม สังฆโม ระลึกถึงคุณงามความดี ระลึกถึงอรรถถึงธรรมอยู่เสมอมันจึงสม่ำเสมอ ไม่แพ้ความชั่วทั้งหลายเสียโดยถ่ายเดียว นี้เรียกว่าการสร้างความดีภายในจิตใจ

วันหนึ่ง ๆ ถ้าวัตถุล้างของเงินทองเราพอมีพอให้ทาน เราอย่าเสียดาย ให้แบ่งกินไว้ด้วยให้แบ่งทานด้วยในวันหนึ่ง ๆ นี้ชื่อว่าสม่าเสมอ ภายในใจของเราก็มีอาหารเครื่องหล่อเลี้ยง คือ บุญกุศลเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจให้มีความชุ่มเย็น อยู่ในโลกนี้ก็ชุ่มเย็น คนที่มีการเสียสละไปที่ไหนมีเพื่อนมีฝูงมาก ถึงจะเป็นคนทุกข์คนจนก็ตามใคร ๆ ก็เมตตาสงสาร เพราะความเสียสละ เพราะความให้อภัยไม่ถือโกรธ ถือสีถือสา กันง่าย ๆ ไปที่ไหนคนติด

ถ้าคนเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้ เห็นแก่ใจเจ้าของอย่างเดียววันนั้นไปที่ไหนคนไม่ติดเขาเบื่อเขาหน่ายจะตายไปแล้ว พูดไม่เกรงใจคน คำว่าไม่เกรงใจคนคือเอาแต่ใจตัวเอง ไม่เกรงใจคนให้เป็นไปตามธรรมนั้นเป็นประเภทหนึ่ง ไม่เกรงใจคนแต่เอาตามใจตัวเองนี้เป็นประเภทหนึ่ง คนที่เอาตามใจตัวเองเอาตามอารมณ์ของตัวเองนี้ไปไหนไม่ค่อยมีเพื่อนมีฝูง ไปที่ไหนแตกฮือ ๆ ไม่มีใครใกล้ชิดติดพันได้แหละคนประเภทนั้นให้เราระมัดระวังรักษาภิกขุอาการแห่งการแสดงออกอย่างนี้ให้ดี

ใจเขาก็มีใจเราก็มี เราผิดใจได้เขาก็ผิดใจได้ เราสะท้อนใจได้เขาก็สะท้อนใจได้ เพราะฉะนั้นการพูดจาต่อกันจึงควรใช้ภิกขุมารยาทอันนิมนวล อันถูกต้องด้วยเหตุด้วยผลต่อกันแล้วไม่กระทบกระเทือน ต่างคนต่างระมัดระวังรักษา มีเหตุผลเป็นหลัก การแห่งการพูดจาการกระทำ การสมานซึ่งกันและกัน คบค้าสมาคมซึ่งกันและกันมีเหตุมีผลมีหลักมีเกณฑ์พูดนี้เป็นความชุ่มเย็น ไปที่ไหนมีเพื่อนมีฝูงมาก และเป็นคนรักศีลรักธรรมอยู่ตลอดเวลา ไปไหนให้ระลึกถึงพุทโธ ธัมโม สังโฆ อย่างนี้ชื่อว่าสร้างความชุ่มเย็นแก่ใจตัวเอง

ใจมีความชุ่มเย็นอยู่ในโลกนี้ก็ชุ่มเย็น ตายไปแล้วก็ไปเกิดในสวรรค์ คำว่าสวรรค์นั้นไม่ได้เหมือนพื้นเพของมนุษย์เรา ร่างกายของพวกเทวดาอยู่แดนสวรรค์ก็ไม่เหมือนร่างกายของเรานี้ ร่างกายเป็นทิพย์ จิตใจก็เป็นทิพย์ไปตาม ๆ กัน ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นทิพย์ เช่น เราให้ทานมากน้อยในมนุษย์นี้ วัตถุล้างของเงินทองที่เราให้ทานนี้เป็นส่วนหยาบ เป็นการแสดงออกซึ่งสมบัติทิพย์ จะกลายเป็นสมบัติทิพย์อันละเอียดลอออยู่บนสวรรค์คอยเจ้าของอยู่นั้นแหละ เจ้าของยังไม่ไปก็คอยอยู่นั้นสมบัติทั้งหลายคอยเจ้าของ พอตายแล้วก็เข้าเป็นผู้ครอบครองทันที ๆ เลย นี้เรียกว่าเป็นผู้ชุ่มเย็น อยู่ในโลกนี้ก็ชุ่มเย็น ตายไปแล้วก็ไปเสวยความสุขความเจริญสมบัติของตัวเองที่สร้างไว้แล้วตั้งแต่โลกนั้นบนสวรรค์ ไปไหนก็ชุ่มเย็น ๆ จากนั้นก็เลื่อนชั้นเป็นลำดับ ๆ ขึ้นไป เมื่อบุญกุศลมีมากมีมากเข้าไปโดยลำดับก็หนุนเราให้มีความสุขความเจริญชุ่มเย็นไปเรื่อย ๆ สูงขึ้นเรื่อย อายุก็ยืนนานไปเรื่อย

คำว่าอายุนั้นมนุษย์เราอายุร้อยปีนี่ เป็นวันหนึ่งหรือคืนหนึ่งในสวรรค์เท่านั้น สวรรค์ก็เป็นเพียงชั้นจาตุมฯ ชั้นจาตุมนี้ร้อยวันของมนุษย์เรานี่จะเป็นวันหนึ่งของ สวรรค์ชั้นจาตุม แล้วสูงขึ้นไปกว่านั้นยิ่งยืดยาวขึ้นไปอีก ตั้งสองร้อยสามร้อยปีจึงจะเป็น วันหนึ่งของสวรรค์ จนกระทั่งถึงพรหมโลกต้องเป็นหมื่น ๆ ปีถึงจะเป็นวันหนึ่งคืนหนึ่ง ในพรหมโลก นี้อายุยืนนานต่างกันอย่างนั้น ผิดกันมาก ร่างกายก็เหมือนกันแดนสวรรค์ นี้เทวดามีรูปร่างชนิดนี้ สวรรค์ชั้นต่อไปโดยลำดับลำดับก็มีกายทิพย์ละเอียดลงไปโดย ลำดับ มีกายทิพย์ละเอียดลงไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงท้าวมหาพรหมมีความละเอียด ลอจชีวิตจิตใจก็ยืนนานไปโดยลำดับ ทุกสิ่งทุกอย่างละเอียดลออไปตามความดีของตน ที่สร้างเอาไว้ จากนั้นก็พุ่งเข้าสู่นิพพาน

คำว่านิพพานนั้นไม่มีอะไรคาดได้แล้ว หมดยิ่งที่จะคาดหมาย ในแดนสมมุตินี้ คาดไม่ถึง นี่อำนาจแห่งบุญแห่งกุศลสร้างเราให้เป็นผู้ชุ่มเย็นในโลกนี้ กับเพื่อนกับฝูง มนุษย์มณาด้วยกันก็มีความชุ่มเย็น ตายไปแล้วก็ชุ่มเย็น บนสวรรค์ พรหมโลก ตลอด ถึงนิพพาน เพราะอำนาจแห่งการสร้างความดี จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายรักษาความดีไว้ ให้ดี ระวังความชั่วช้าลามกมันมาในแง่ต่างๆ มาทุกเวลาล่วงเวลา ทางตาก็มา ทางหูก็มา ทางจมูกทางลิ้นทางกาย มันมาได้หมดความชั่ว เพราะฉะนั้นความดีของเราจึง ระมัดระวังรอบด้าน ตา หู จมูก ลิ้น กาย สมควรดูค่อยดู สมควรฟังค่อยฟัง สมควร จับจ่ายใช้สอย สมควรกินค่อยกิน ไม่สมควรอย่ากินสุ่มสี่สุ่มห้าเสียตัวเองไม่ใช่เสียใคร แหละ เป็นนิสัย เป็นคนชินชาต่อนิสัยอันไม่ดีแล้วก็เลยกลายเป็นคนใจร้าย นอกจากใจร้าย แล้วก็ใจแตก มนุษย์มณาเขาเรียกว่าแหวกแนว ใจแตกเป็นมนุษย์แหวกแนว ให้ ระมัดระวังให้ดี

การรักษาตัวนั้นแหละ ธรรมะพระพุทธเจ้าท่านยกย่องสรรเสริญยิ่งนัก รักษา สมบัติเงินทองข้าวของอันใดก็ตาม สุรัรักษาตัวไม่ได้ ถ้ารักษาตัวได้ดีในคุณธรรมทั้ง หลายแล้ว สมบัติเงินทองข้าวของก็เป็นอันว่าเรารักษาด้วยความชอบธรรมไปในทำนอง เดียวกัน เพราะฉะนั้นการรักษาตัวจึงเป็นอันดับหนึ่งแห่งการรักษาทั้งหลาย เรายักษา ตัวจิตใจของเรานี้แหละเป็นสำคัญมาก รักษากาย รักษาวาจา รักษาใจของเราด้วยดีแล้ว สมบัติเงินทองข้าวของมีมากมีน้อย เราก็รู้จักประมาณในการเก็บรักษาในการใช้จ่าย ประการต่าง ๆ สิ่งเหล่านั้นก็เป็นคุณเป็นประโยชน์แก่เรา เพราะฉะนั้นการรักษาเราจึง สำคัญยิ่งกว่าการรักษาสิ่งทั้งหลาย ให้พากันพยายามรักษาตัวอย่าปล่อยเนื้อปล่อยตัว

การปล่อยตัวไม่ดีเลย เวลานี้ก็เลสเต็นหากำลังเป็นมรสุมคลื่นใหญ่ คลื่นใหญ่เท่า มหาสมุทรทะเลนี้แหละ มันทับมันถมพวกเราทั้งหลาย ถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องต้าน ทานจะเสียคนได้อย่างง่ายดาย ง่ายตายมากทีเดียว คำว่าเจริญมันมีแต่ไฟแต่ไฟเจริญ

น้ำไม่ได้เจริญ น้ำดับไฟไม่เจริญ มีแต่ไฟแต่ไฟแสดงขึ้นมาทางตาทางหูทางจมูกทาง
 ลิ่นทางกาย ทุกสิ่งทุกอย่างมีแต่อยากทั้งหมด อยากแล้วก็มารบกวนเจ้าของให้ต้องวิ่ง
 เต้นชวนชวาย วิ่งเต้นชวนชวายมาแล้วก็มาเป็นไฟเป็นไฟเผาไหม้ตัวเองไม่ใช่เป็นของดี
 เลย จึงขอให้ระมัดระวังด้วยกัน

ลูกเล็กเด็กแดงก็พยายามอบรมสั่งสอน เพราะวันหนึ่ง ๆ พ่อแม่กับลูกอยู่ด้วย
 กัน ไม่อยู่ตอนเช้าก็อยู่ตอนเย็น กลางวันกลางวันไปทำงานทำการให้พี่เลี้ยงหรือคนดูแล
 รักษาแทน แต่เวลาชากลับมาก็ให้ความอบอุ่นแก่ลูกแก่เต้าของตนเอง แนะนำสั่งสอน
 นอบน้อมในทางที่ถูกที่ดี เวลาไปวัดไปวาาก็เอาไปด้วย ให้พาใส่บาตรทำบุญจังหัน แล้ว
 เด็กนี้ก็จะดีตัวอย่างอันดีจากพ่อจากแม่ไปแล้วกลายเป็นเด็กดี ดีด้วยศีลด้วยธรรมนี้ดี
 เลิศนะ ดีด้วยการเสกสรรปั้นยอนั้นไม่ค่อยดีแหละ บางที่เป็นเปรตเป็นผีก็ยกกันขึ้น
 เป็นเหมือนเทวบุตรเทวดาใช้ไม่ได้เลย ให้ระมัดระวังอันนี้ไม่ดี

เจ้าของทำตัวของเราให้ดีใครจะยกก็ตามไม่ยกก็ตาม อยู่ไหนดีไปหมด ให้ทำ
 ตัวของเราให้ดีอย่างนี้ วันนั้นก็เทศน์เพียงเท่านี้ ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้นำไปประพฤติ
 ปฏิบัติตัวเองเป็นประจำวันนะ การรักษาตัวเป็นสมบัติอันล้ำค่า ให้รักษาเป็นประจำวัน
 ๆ ไป ตา หู จมูก ลิ่น กายจะสัมผัสสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นความเสียหายอยู่เรื่อยไป
 การระมัดระวังด้วยสติปัญญาของเรา เรียกว่าสติธรรม ปัญญาธรรม จึงควรที่จะ
 ระมัดระวังรักษาตลอดรอบตัวว่างั้น คือเรารักษาอยู่รอบตัวของเราแล้ว เราก็ปลอดภัย
 ไร้ความทุกข์ทั้งหลายมีแต่ความสุขความเจริญ ต่อไปก็ชิน มีความเคยชินต่อการระวัง
 รักษา บุคคลนั้นก็มิเหตุมีผลมีหลักใจ คนมีหลักใจไปไหนไม่เสียหายแหละ คนใจลอย
 คนใจรั่วนั้นเสียหายที่สุด มีอะไร ๆ มาเสียหายหมด คนนั้นพาให้เสีย เราเป็นคนดีมีอะไร
 มากี่ดีหมด เพราะตัวเราพาให้ดี พาทั้งจำให้ดี วันนี่เทศน์เพียงเท่านี้ละ ขอความสวัสดิ
 จงมีแก่พี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ